

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามใน 3 ด้าน คือ ด้านยอมรับความสูญเสีย ด้านการลดความสูญเสีย และด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากการศึกษาการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษา พบว่า ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.98 มีอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.47 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.01 ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 34.89 มีรายได้ 3,001-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 69.25 และอาศัยตำบลหัวขวาง คิดเป็นร้อยละ 7.75

2. ผลการศึกษาระดับการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาพบว่า การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และ

รายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการลดความสูญเสีย อยู่ในระดับมาก ด้านการยอมรับความสูญเสีย อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า

2.1 ด้านการยอมรับความสูญเสีย มีการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือท่านและครอบครัวยังคงอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เคยเกิดอุทกภัย เนื่องจากท่านคิดว่าอุทกภัยครั้งใหม่ที่เกิดขึ้นไม่มีความรุนแรงเท่าอุทกภัยที่ผ่านมา สามารถรับมือได้ รองลงคือท่านเห็นว่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากเหตุอุทกภัยเป็นอย่างไร และท่านและครอบครัวเห็นว่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุทกภัยเป็นเหตุสุดวิสัยสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกพื้นที่

2.2 ด้านการลดการสูญเสีย มีการปรับตัวอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ท่านให้ความสนใจต่อการประกาศเสียงตามสายภายในชุมชนเกี่ยวกับการระงับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น หากมีข้อบ่งชี้ว่าจะเกิดภัยพิบัติ เช่น มีพายุฝนตกหนักติดต่อกัน รองลงมาคือท่านมีการอพยพย้ายถิ่นชั่วคราวไปอยู่ที่อื่นที่ปลอดภัยกว่า เช่น ไปอยู่ในพื้นที่สูง หรือที่อยู่อาศัยที่ความแข็งแรง ในช่วงเวลาที่มีฝนตก และอันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อ คือท่านมีการติดตามข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หอกระจายข่าว เกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศและการเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ภายหลังการเกิดอุทกภัยท่านเห็นว่าอาชีพที่เคยปฏิบัติอยู่เดิมมีความเหมาะสมอยู่แล้วและหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนต้องเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยที่อาจจะเกิดขึ้นเพิ่มเติม และภายในชุมชนของท่านมีการจัดเวรยามและคอยสังเกตการณ์เกี่ยวกับระดับน้ำในลำห้วย

2.3 ด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ท่านมีการปฏิบัติหรือแนะนำเพื่อนบ้านของท่านในการเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรกรรมโดยการเปลี่ยนจากเกษตรกรรมแบบเดิมที่ขึ้นอยู่กับฝนตก โดยการเปลี่ยนมาเป็นการทำเกษตรแบบชลประทานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นกว่าเดิม รองลงมาคือท่านมีวิธีการเตรียมตัวรับมือกับปัญหาอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยวางแผนจัดหาที่อยู่อาศัยแห่งใหม่ที่มีความปลอดภัย และท่านมีการปฏิบัติหรือแนะนำเพื่อนบ้านในเลือกใช้ที่ดินในการทำงานการเกษตรหรือตั้งที่อยู่

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อาศัยอยู่

3.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีการปรับตัวทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการปรับตัวทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการปรับตัวโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ด้านการยอมรับความเสี่ยง ประชาชนมีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน แต่อีก 2 ด้าน คือ ด้านการลดความเสี่ยง ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีระดับการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยสูงกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

3.4 ผลการศึกษาเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการปรับตัวทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรมีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ด้านการยอมรับความเสี่ยง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรมีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง ด้านการลดความเสี่ยง ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรมีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง

อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

3.5 ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามรายได้ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีการปรับตัวทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.6 ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามตำบลที่อาศัยอยู่ พบว่า ประชาชนที่มีตำบลที่อาศัยอยู่ต่างกันมีการปรับตัวทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษา พบว่า

4.1 ด้านการยอมรับความสูญเสีย

4.1.1 ยอมรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ตั้งสติ ควบคุมอารมณ์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนตามปกติ

4.1.2 ย้ายบ้านให้ห่างจากริมน้ำ และถมดินให้สูงขึ้น

4.2 ด้านการลดความสูญเสีย

4.2.1 ร่วมแสดงความคิดเห็นช่วยกันแก้ไขปัญหา ติดตามข่าวสารบ้านเมืองอยู่เสมอ

4.2.2 ร่วมกับคนในหมู่บ้านเฝ้าระวัง ดูแลเครื่องวัดปริมาณน้ำฝนและแจ้งให้คนในหมู่บ้านทราบ

4.2.3 ร่วมกับชุมชนปลูกป่า และถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังช่วยกันรักษาป่า

4.3 ด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่

4.3.1 ให้มีการอบรม การผลิต แปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อให้ขายนอกฤดูกาล

4.3.2 รัฐควรลดค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตร พยายามปรับปรุงพันธุ์พืชที่มีให้ได้ผลผลิตสูงสุด

4.3.3 ขอความช่วยเหลือจากภาครัฐในการทำเกษตรให้มากกว่านี้ และทำเป็นตัวอย่าง อย่างเป็นธรรมชาติ

4.3.4 สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตร

4.3.5 พัฒนารายได้ ให้มีอาชีพเสริมนอกเหนือจากการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน

4.3.6 นำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต เพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่พบมาอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยของการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยที่พบว่า การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า การปรับตัวเป็นความสามารถที่มนุษย์มีปฏิริยาโต้ตอบต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นการปรับตัวให้เข้ากับปัญหา และปรับสภาพกับปัญหาที่เผชิญอยู่ให้เข้ากับความต้องการของตนเอง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วัลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการของพนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยสอดคล้องกับองอาจ คาสวรรณ (2550 : 81) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในเขตองค์การองค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้างที่มีการจัดการด้านการป้องกันเบตาสาธาณภัยเฉพาะปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจการจัดการขณะก่อนการเกิดปัญหาน้ำท่วมระดับปานกลาง ผลการวิจัยสอดคล้องกับ ดำรง ปลั่งกลาง (2552: 74) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการ

ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติของสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2550 พบว่าระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติของสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ ปี 2550 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ เท่าธูรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ.2544 พบว่า ด้านของการปรับตัวของประชาชนมีการปรับตัวอยู่ในระดับสูง

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความแตกต่างกันในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำบลที่อาศัยอยู่ มีพฤติกรรมการปรับตัวจากการเกิดอุทกภัยที่แตกต่างกัน

1. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามได้มีการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความพึงพอใจให้ประชาชนทุกเพศทุกวัย และภาครัฐมีการดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหาอุทกภัยมีมาตรการแก้ไขในระยะยาวและยั่งยืน จึงทำให้การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วัลภา นิยมตรง (2245 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ เพศ ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ เท่าธูรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ. 2544 พบว่า เพศแตกต่างกันมีระดับการปรับตัวโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2. ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงอุทกภัยอย่างเสมอภาคกันทุกตำบล แนวปฏิบัติ เหมือนกันทุกตำบลและหมู่บ้าน ทำให้ไม่ว่าประชาชน ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจะมีอายุเท่าไร ก็ได้รับการช่วยเหลืออย่างเท่าเทียมกัน ทำให้อายุไม่ส่งผลต่อการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อายุ ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ เท่าธูรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ.2544 พบว่า อายุแตกต่างกันมีระดับการปรับตัวโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาที่ต่างกันทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการปรับตัวต่อการเกิดอุทกภัยที่ต่างกัน จึงทำให้มีการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ การศึกษา ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ เท่าธูรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิด

ภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ. 2544 พบว่า การศึกษาแตกต่างกันมีระดับการปรับตัวโดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

4. ประชาชนที่มีอาชีพ มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน อาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งการแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วัลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ อาชีพ ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สิทธิศักดิ์ เท่าธูรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ.2544 พบว่า อาชีพแตกต่างกันมีระดับการปรับตัวโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า รายได้ของประชาชนได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐอย่างเสมอภาคกัน เท่าเทียมกันและได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน ทำให้มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วัลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของ

สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ รายได้ ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สถิติ ศักดิ์ เท่าฐรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อภายหลังเกิด ภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ.2544 พบว่า รายได้แตกต่างกันมีระดับการปรับตัวโดยรวมและ รายด้านแตกต่างกัน

6. ประชาชนที่มีตำบลที่อาศัยอยู่ มีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิด อุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีการ ปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า แต่ละตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัยได้จัดทำแผนในการ ป้องกันน้ำท่วม เพื่อให้เกิดการช่วยเหลือระดับหมู่บ้าน มีการดำเนินการเป็นขั้นตอน ทั้งในช่วง ก่อนเกิด ขณะเกิด และหลังเกิด เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากน้ำท่วม ทำให้ตำบลที่อาศัยอยู่ ไม่ส่งผลกระทบต่อปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ วัลภา นิยมตรง (2545 : 83) ได้ศึกษาความพึง พอใจของผู้ประสบภัยต่อการให้บริการช่วยเหลือของสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด สุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการให้บริการของ สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ หน่วยงานที่สังกัด ผลการวิจัยไม่สอดคล้อง กับ สถิติศักดิ์ เท่าฐรี (2546 : 112) ได้ศึกษาการรับรู้และการปรับตัวของประชาชนบ้านน้ำก้อ ภายหลังเกิดภัยพิบัติจากอุทกภัย ในปี พ.ศ.2544 พบว่า หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันมีระดับ การปรับตัวโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อ การเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนมีการปรับตัวในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านต่างๆเห็นว่า ด้านการยอมรับความสูญเสีย ยอมรับสภาพปัญหาที่ เกิดขึ้น ตั้งสติ ควบคุมอารมณ์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนตามปกติ ด้านการลดความ สูญเสีย ร่วมแสดงความคิดเห็นช่วยกันแก้ไขปัญหา ติดตามข่าวสารบ้านเมืองอยู่เสมอ ด้านการ แสวงหาทางเลือกใหม่ ให้มีการอบรม การผลิต แปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อให้ขายนอกฤดูกาล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงการปรับตัวของประชาชนด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านการยอมรับความสูญเสีย

1.1.1 หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนให้มีการประกอบอาชีพอื่นๆ ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่มากกว่า หรือ หาอาชีพเสริมให้กับประชาชนเพื่อลดการพึ่งพิงรายได้ที่มีมาจากภาคการเกษตรเพียงอย่างเดียว

1.1.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นมากขึ้น เพื่อสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงอันจะทำให้การแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่มีประสิทธิภาพและได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการลดการสูญเสีย

1.2.1 ควรมีการเตรียมตัวกับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น เช่นการขนย้ายสิ่งของไปไว้ในที่ปลอดภัยหรือที่น้ำท่วมถึง การเก็บกักดิน

1.2.2 ควรมีการปรับปรุงและก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่สามารถบรรเทาความรุนแรงจากอุทกภัยได้ เช่นการใช้วัสดุที่มีคุณภาพและมีความแข็งแรง

1.3 ด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่

1.3.1 ต้องการให้หน่วยงานราชการเข้าไปช่วยเหลือซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานภายในตำบล และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.3.2 อยากให้ภาครัฐมีการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานในการป้องกันแก้ไขปัญหามหาอุทกภัย อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า การปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการยอมรับความสูญเสีย

และด้านการแสวงหาทางเลือกใหม่ อยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ใน การวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรมีการวิจัยในเชิงลึกเกี่ยวกับการปรับตัวของประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ต่อการเกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะประเด็นเรื่อง การยอมรับความสูญเสีย และการแสวงหาทางเลือกใหม่ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามและพื้นที่ อื่นๆ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY